

5. Status, trends and prospects of activity of Central Institute of Postgraduate Education "University of Education Management" of the National Academy of Sciences of Ukraine (2018–2022). Analytical report. T. Sorochan, L. Kartashova, L. Olifira, N. Gordienko, T. Sheremet, O. Godorozh. Ukraine, 2022. 107 p.

6. Kartashova L., Gurzhii A., Zaichuk V., Sorochan T. and Zhuravlev F. (2020). Digital Twin of an Educational Institution: An Innovative Concept of Blended Learning. In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology – Vol. 2: AET, ISBN 978-989-758-558-6, p. 300-310. DOI: 10.5220/0010931100003364

ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

*Ключник О. А. Хмельницький національний університет
E-mail: klyuhnik.sasha@icloud.com*

Інформатизація істотно вплинула на процес придбання знань. Нові інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) навчання дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань.

Перехід до інформаційного суспільства збігся з гострою фазою інформаційної кризи – найболючішою, яка заважає подальшому розвитку цивілізації проблеми. Суспільство зіткнулося з протиріччям між обмеженими можливостями людини по сприйняттю та переробці інформації та існуючими величезними потоками та масивами інформації, що зберігається.

Необхідно узгодити інформаційний «голод» та інформаційну «лавину». Тому головним та найбільш очікуваним позитивним наслідком інформатизації має стати подолання цієї проблеми. Одним з початкових кроків вирішення цього складного завдання є розробка сучасних інформаційних технологій. Вони повинні дозволити формулювати запит на виконання будь-яких операцій з інформацією мовами, близькими до природного, ефективно відсікати інформаційний шум, доставляти потрібні відомості у зручній для користувача формі.

Іншим важливим завданням інформатизації є реалізація вільного доступу кожної людини до інформаційних ресурсів усієї цивілізації. Зараз цей доступ значною мірою обмежений адміністративними, міждержавними і економічними бар'єрами. Держава, міжнародні організації через законодавчі акти, угоди, цільові програми повинні

розумно відрегулювати доступ до інформації, що забезпечує ефективний розвиток цивілізації.

Розумність регулювання полягає в тому, що є певний спектр інформації, закриття якої обґрунтоване державними або корпоративними інтересами. Процеси інформатизації повинні визначити розумні межі доступу. Окрім цього, доступ має бути узгоджений з дотриманням авторських прав. Основним принципом інформаційного суспільства повинне стати твердження: «Обмеження вільного поширення інформації завдає шкоди державі».

Позитивною стороною інформатизації є перехід до нових форм зайнятості. З'являється можливість дистанційної роботи: телеробота, телекоммютинг, (telecommuting), розширення сектора SOHO (малий і домашній офіс). Для ряду спеціальностей тепер можна організувати гнучкий графік роботи. При цьому істотно зменшуються витрати усіх учасників (офісне приміщення, транспортні витрати, скорочення виробничої інфраструктури), працівник може ефективніше використовувати ті тимчасові інтервали, коли його організм працює максимально продуктивно, з'являється можливість реалізувати побажання «жити, де хочу» і, нарешті, покращується екологія.

Ще одним закономірним наслідком дистанційної роботи є стирання граней державних кордонів при наборі працівників – робота за контрактами без яких-небудь безпосередніх контактів з працедавцем.

Поява нової індустрії – індустрії інформації - повинно компенсувати скорочення зайнятості в аграрному і промисловому секторі. Нові робочі місця орієнтовані на висококваліфікованих фахівців, що, у свою чергу, повинно визначити поглиблення освітніх процесів у вишій і післявузовській освіті. Освіта, навичка роботи із складними електронними пристроями стає обов'язковою умовою для самореалізації в інформаційному суспільстві.

Найбільш очікуваним явищем, до реалізації якого притягуються найбільш досконалі технології і фахівці, являється створення Е-уряду. Інформатизація цього напрямку цілком покладається на державу. Розробка повинна підвищити ефективність державних функцій в усіх сферах громадського розвитку, зняти бюрократичні бар'єри при взаєминах з державними і муніципальними органами управління.

Серед інших позитивних наслідків інформатизації слід зазначити: відторгнення масової стандартизації і уніфікації – кожен член суспільства дістає можливість проявляти свої індивідуальні якості, вибираючи найбільш відповідні для нього види діяльності, оперативно і з мінімальними адміністративними бар'єрами представити власну

особливу думку з будь-якого питання найширшому колу користувачів Інтернету з вдосконалення інформаційно-обчислювального забезпечення економічних і соціальних процесів; розширення інформаційної і аналітичної підтримки процесів ухвалення рішень; зростання і розвиток інформаційних потреб населення за рахунок доступності ресурсів і їх різноманіття, розширення спектру засобів доступу.

В інформаційному суспільстві змінюється не лише виробництво, але і увесь устрій життя, система цінностей, зростає значущість культурного дозвілля по відношенню до матеріальних цінностей. Люди з обмеженими фізичними можливостями, зокрема, літні люди, зможуть навіть після відходу на пенсію продовжувати працювати, оскільки підвищиться планка працездатного віку.

Оскільки інформаційне суспільство є комфортнішим, досконалішим і відбиває прогресивний розвиток суспільства, інформатизація спричиняє в основному позитивні наслідки. Проте в деяких ситуаціях вона може призводити до негативних результатів.

Перерахуємо прогнозовані основні негативні наслідки інформатизації: проблема маніпулювання свідомістю людей в результаті посилення впливу на суспільство засобів масової інформації, у тому числі і у вільному доступі в мережі Інтернет; труднощі адаптації до складного середовища інформаційного суспільства у певній категорії людей (літні люди, що незможні, такі, що не мають достатнього освітнього цензу); зростання кількості незайнятого населення з цієї причини; протиріччя між новим, «комп'ютерним» поколінням та носіями «індустріальної» технології; зростання ризику техногенних катастроф тощо.

При створенні алгоритмічної, програмної частини систем управління людина не завжди може спрогнозувати і врахувати усі можливі ситуації. Реальність цієї небезпеки простежується вже зараз; розшарування населення на тих, хто допущений до інформації, і на тих, хто до неї не має доступу, залежно від внутрішньої політики держав, майнового цензу, міждержавних відносин і т.д.; глобалізація, посилення процесів уніфікації культур, стирання культурних відмінностей між народами і знищення самотності нечисленних народів. Розмивання професійно-трудова національних традицій, національних шкіл і течій в науці і мистецтві; скорочення міжособових контактів.

Сучасні мережеві технології, як правило, забезпечують комунікації без необхідності прямої взаємодії людей і гарантують анонімність. У певних умовах людина може виявитися абсолютно самотньою; оцифрування особистих даних (бази паспортних даних, телефонних з'єднань, купівель, поїздок тощо) створює потенційну мож-

лівість проникнення в приватне життя людей і організацій; зростання злочинів в інформаційних технологіях, що використовують електронну реєстрацію користувачів (системи паролів, пластикові карти тощо). Особливу небезпеку представляють втручання у фінансові операції; зниження значущості традиційних культурних цінностей (книги, живопис, класична музика) за рахунок нав'язуваної масової культури, орієнтації на поглиблене вивчення комп'ютерних дисциплін.

Література

1. Кравчук О., Лебедченко В., Луців Р. Економіка знань, сучасні інформаційно-комунікаційні технології. № 51 (2023): Економіка та суспільство.
2. https://nmetau.edu.ua/file/ikt_tutor.pdf

МЕНЕДЖМЕНТ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ

Кравчук О. А.¹, Кравчук Д. Ю.²

^{1,2}Хмельницький національний університет

E-mail: ¹kravchukoa2@gmail, ²klklklokiitstep@gmail.com

Класичне управління проектами [1] виділяє два види організації людської діяльності: операційна та проектна. Операційна діяльність застосовується, коли зовнішні умови добре відомі та стабільні, коли виробничі операції добре вивчені й неодноразово випробувані, а функції виконавців визначені і постійні. У цьому випадку основою ефективності служать вузька спеціалізація та підвищення компетенції. Там, де розробляється новий продукт, зовнішні умови й вимоги до якого постійно змінюються, де застосовуються виробничі технології використовуються вперше, де постійно потрібні пошук нових можливостей, інтелектуальні зусилля і творчість, там потрібні проекти.

Проект – тимчасове підприємство, призначене для створення унікальних продуктів, послуг або результатів [2].

Основною метою менеджменту програмних продуктів є забезпечення тривалого економічного успіху даних розробок на ринку. Він може досягатися за допомогою інноваційної складової продукту, трендовості продукту певної ніші, але такий ефект не триватиме дуже довго. У довгостроковому періоді часу основну роль починає грати якість продукту.

Як зазначають О. Springer та J. Miler у роботі [3], досягти економічного успіху ІТ-продукту – означає максимально продовжити